

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

-----o0o-----

NGUYỄN THỊ KIM LIÊN

MỘT SỐ GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN CƠ CHẾ TỰ CHỦ TÀI
CHÍNH TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHIỆP HÀ NỘI

LUẬN VĂN THẠC SỸ KINH TẾ
CHUYÊN NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

HÀ NỘI - 2012

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN THỊ KIM LIÊN

**MỘT SỐ GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN CƠ CHẾ TỰ CHỦ TÀI
CHÍNH TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHIỆP HÀ NỘI**

CHUYÊN NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ
MÃ SỐ : 60 34 01

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
CHUYÊN NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học:
TS. Ngô Văn Vượng

Hà Nội - 2012

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu, kết quả nêu trong luận văn là trung thực. Những kết luận khoa học của luận văn chưa từng được công bố trong bất cứ công trình nào.

Tác giả

Nguyễn Thị Kim Liên

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành bản luận văn, tôi đã nhận được sự giúp đỡ nhiệt tình của các cơ quan, các cấp lãnh đạo và cá nhân. Tôi xin bày tỏ lời cảm ơn và kính trọng tới tất cả tập thể và cá nhân đã tạo điều kiện và giúp đỡ tôi trong quá trình học tập và nghiên cứu

Trước hết tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới TS.Ngô Văn Vượng người đã hướng dẫn tôi trong suốt quá trình nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Tôi xin trân trọng cảm ơn Ban Giám Hiệu, khoa sau đại học, khoa kinh tế, các đơn vị liên quan của Trường đại học Kinh tế và Quản trị Kinh Doanh Thái Nguyên. Tôi xin trân trọng cảm ơn các giáo sư, Tiến sỹ của Trường đại học Kinh tế và quản trị kinh doanh những người đã trang bị cho tôi những kiến thức quý báu để giúp tôi hoàn thành công trình này.

Tôi xin trân thành cảm ơn gia đình, bạn bè đồng nghiệp đã động viên chia sẻ, giúp đỡ nhiệt tình và đóng góp nhiều ý kiến quý báu để tôi hoàn thành luận văn.

Hà Nội, Tháng 7 năm 2012

Tác giả

Nguyễn Thị Kim Liên

MỤC LỤC

TRANG PHỤ BÌA

<i>LỜI CAM ĐOAN</i>	<i>i</i>
<i>LỜI CẢM ƠN</i>	<i>iv</i>
<i>MỤC LỤC</i>	<i>v</i>
<i>TRANG PHỤ BÌA</i>	<i>v</i>
<i>DANH MỤC KÝ HIỆU VIẾT TẮT</i>	<i>viii</i>
<i>DANH BẢNG BIỂU</i>	<i>ix</i>
<i>MỞ ĐẦU</i>	<i>1</i>
<i>1. Tính cấp thiết của đề tài nghiên cứu</i>	<i>1</i>
<i>2. Mục đích nghiên cứu đề tài</i>	<i>3</i>
<i>3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu của đề tài</i>	<i>3</i>
<i>4. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của đề tài</i>	<i>4</i>
<i>5. Kết cấu của đề tài</i>	<i>4</i>
<i>CHƯƠNG 1</i>	<i>5</i>
<i>CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ CƠ CHẾ TỰ CHỦ TÀI CHÍNH Ở CÁC ĐƠN VỊ SỰ NGHIỆP CÔNG LẬP THUỘC LĨNH VỰC GIÁO DỤC, ĐÀO TẠO</i>	<i>5</i>
<i>1.1. Một số vấn đề cơ bản về cơ chế tự chủ tài chính trong các đơn vị sự nghiệp công lập có thu</i>	<i>5</i>
<i>1.1.1. Những khái niệm chung</i>	<i>5</i>
<i>1.1.2. Cơ chế tự chủ tài chính trong các đơn vị sự nghiệp công lập</i>	<i>6</i>
<i>1.1.3. Nội dung cơ chế tự chủ tài chính trong các đơn vị sự nghiệp công lập</i> ..	<i>15</i>
<i>1.2. Tổng quan về tình hình thực hiện cơ chế tự chủ tài chính trong các đơn vị sự nghiệp GD&ĐT ở Việt Nam thời gian qua</i>	<i>19</i>
<i>1.2.1. Những kết quả đạt được</i>	<i>20</i>
<i>1.2.2. Những hạn chế cần khắc phục</i>	<i>23</i>
<i>1.3. Kinh nghiệm của các quốc gia về xây dựng cơ chế quản lý tài chính theo hướng tự chủ tài chính trong đào tạo Đại học</i>	<i>26</i>
<i>1.3.1. Một số mô hình ở các nước cụ thể</i>	<i>26</i>

<i>1.3.2. Một số đánh giá và các bài học kinh nghiệm</i>	26
CHƯƠNG 2	29
PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	29
<i>2.1. Các câu hỏi đặt ra mà đề tài cần giải quyết.</i>	29
<i>2.2. Phương pháp nghiên cứu.</i>	29
<i>2.2.1. Phương pháp luận.</i>	29
<i>2.2.2. Phương pháp phân tích.</i>	29
<i>2.2.3. Phương pháp thu thập thông tin, dữ liệu:</i>	31
CHƯƠNG 3:	34
THỰC TRẠNG THỰC THI CƠ CHẾ TỰ CHỦ TÀI CHÍNH TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHIỆP HÀ NỘI.	34
<i>3.1. Khái quát về Trường Đại học Công Nghiệp Hà Nội.</i>	34
<i>3.1.1. Lịch sử hình thành và phát triển.</i>	34
<i>3.1.2. Cơ cấu tổ chức, chức năng và nhiệm vụ.</i>	35
<i>3.2. Thực trạng thực thi cơ chế tự chủ tài chính tại Trường Đại học Công Nghiệp Hà Nội.</i>	36
<i>3.2.1. Sự hình thành cơ chế tự chủ tài chính.</i>	36
<i>3.2.2. Thực trạng thực thi cơ chế tự chủ tài chính tại Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội.</i>	38
<i>3.2.3. Đánh giá chung thực trạng thực thi cơ chế tự chủ tài chính</i>	66
CHƯƠNG 4	69
MỘT SỐ GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN CƠ CHẾ TỰ CHỦ TÀI CHÍNH TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHIỆP HÀ NỘI.	69
<i>4.1. Những phương hướng hoàn thiện cơ chế tự chủ tài chính hiện nay trong các đơn vị SN GD&ĐT.</i>	69
<i>4.2. Phương hướng phát triển của trường đại học công nghiệp Hà Nội</i>	73
<i>4.2.1. Quan điểm đầu tư, phát triển giáo dục đào tạo của Đảng và Nhà nước</i>	73
<i>4.2.2. Phương hướng phát triển của Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội.</i>	74

4.3. Giải pháp hoàn thiện cơ chế tự chủ tài chính đối với Nhà trường.....	75
4.3.1. Giải pháp hoàn thiện cơ chế tự chủ trong việc huy động nguồn thu và thực hiện nhiệm vụ chi.....	75
4.3.2. Giải pháp hoàn thiện công tác thực thi quyền tự chủ về tài sản.	81
4.3.3. Giải pháp hoàn thiện công tác kiểm tra giám sát nội bộ khi thực thi quyền tự chủ tài chính.	81
KẾT LUẬN	83
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	85

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Nguyên nghĩa
ĐHCN HN	Đại học Công nghiệp Hà Nội
NSNN	Ngân sách nhà nước
GD&ĐT	Giáo dục và đào tạo
TSCĐ	Tài sản cố định
XDCB	Xây dựng cơ bản
HS- SV	Học sinh – sinh viên
CBVC	Cán bộ viên chức
CSVC	Cơ sở vật chất
CNH,HDH	Công nghiệp hóa, hiện đại hóa
XHCN	Xã hội chủ nghĩa
HTKSNB	Hệ thống kiểm soát nội bộ

DANH BẢNG BIỂU

Bảng 3.1: Bảng tổng hợp nguồn kinh phí, cơ cấu nguồn kinh phí ngân sách nhà nước cấp giai đoạn 2009-2011	39
Bảng 3.2: Bảng tổng hợp thu, cơ cấu thu từ hoạt động sự nghiệp giai đoạn 2009-2011	42
Bảng 3.3: Bảng tổng hợp nguồn tài chính, cơ cấu nguồn tài chính giai đoạn 2009-2011	45
Bảng 3.4: Bảng tổng hợp nội dung chi, cơ cấu chi giai đoạn 2009-2011 ...	49
Bảng 3.5: Bảng cân đối khoản thu chi thường xuyên từ nguồn ngân sách nhà nước cấp giai đoạn 2009-2011	50
Bảng 3.6. Bảng cân đối khoản thu chi thường xuyên từ nguồn thu sự nghiệp giai đoạn 2009-2011	51
Biểu đồ 3.1: So sánh cơ cấu nguồn thu từ kinh phí ngân sách nhà nước cấp giai đoạn 2009-2011	40
Biểu đồ 3.2: so sánh cơ cấu nguồn thu từ kinh phí ngân sách nhà nước cấp năm 2011	40
Biểu đồ 3.3: So sánh nguồn thu từ hoạt động sự nghiệp có thu giai đoạn 2009-2011	43
Biểu đồ 3.4: So sánh cơ cấu nguồn thu từ hoạt động sự nghiệp có thu năm 2011	43
Biểu đồ 3.5: So sánh nguồn tài chính giai đoạn 2009-2011	45

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài nghiên cứu

Trong bối cảnh quốc tế và xu thế toàn cầu hoá diễn ra một cách mạnh mẽ, sự cạnh tranh không chỉ là cạnh tranh về kinh tế nó còn là sự đua tranh của các chính sách xã hội và giáo dục. Thời đại tri thức và thông tin phát triển như vũ bão, giáo dục và đào tạo là một tiêu chuẩn quan trọng để đánh giá tính cạnh tranh và sự phát triển của mỗi quốc gia. Để đảm bảo dành thắng lợi và không bị tụt hậu trong xu thế thời đại ngày nay, Đảng và Nhà nước ta luôn quan tâm đầu tư cho sự phát triển giáo dục – đào tạo, coi “ Giáo dục – đào tạo là quốc sách hàng đầu ”.

Trong sự nghiệp giáo dục – đào tạo, đào tạo đại học chính là nơi tạo ra nguồn nhân lực có trình độ cao cho đất nước, là nơi sản sinh tri thức mới, tư duy mới, thúc đẩy các lĩnh vực đi vào nền kinh tế tri thức, góp phần tạo ra bước nhảy vọt về sản xuất kinh doanh. Có thể khẳng định, đào tạo đại học ở Việt Nam hiện nay có vị trí quan trọng bậc nhất trong toàn bộ chiến lược nâng cao dân trí, đào tạo nhân lực, bồi dưỡng nhân tài.

Các trường đại học công lập đã và đang đóng vai trò chủ đạo trong hệ thống các trường đại học ở Việt Nam. Sự nghiệp công nghiệp hoá và hiện đại hoá đất nước, quá trình hội nhập quốc tế đang tạo ra thời cơ phát triển cho các trường. Tuy nhiên, trước những đòi hỏi ngày càng tăng của sự phát triển kinh tế - xã hội, các trường đại học công lập cũng đang phải đối mặt với nhiều thách thức. Để vượt qua được những thách thức ấy, các trường đại học công lập phải khắc phục được những hạn chế, bất cập của mình. Nhà nước cũng cần phải tăng cường đầu tư và đổi mới cơ chế quản lý đặc biệt là cơ chế quản lý tài chính của các đơn vị sự nghiệp công lập trong lĩnh vực giáo dục – đào tạo theo hướng tăng cường tính tự chủ, tự chịu trách nhiệm của các đơn vị, từ đó tạo điều kiện cho các trường đại học công lập đáp ứng tốt các đòi hỏi của sự phát triển kinh tế - xã hội.